

Rapport fra arbeidsgruppe «PhD-fokus» ved Institutt for kjemi

Institutt for kjemi har våren 2016 utført et prosjektarbeid for å se nærmere på arbeids- og studiesituasjonen for stipendiatene ved instituttet. Som følge av resultater fra medarbeiderundersøkelsen ARK som ble gjennomført i 2014, og også uavhengig av ARK-undersøkelsen, har instituttet sett at det bør være mer fokus på PhD-gruppen som helhet. Det er behov for at det utarbeides system/rutiner for å kunne fange opp hva som fungerer og ikke fungerer i løpet av en stipendiatperiode, for å kunne ferdigstille innen normert tid og oppnå graden *Philosophiae Doctor*.

Hovedessensen fra ARK-undersøkelsen som omhandlet stipendiatene ved institutt for kjemi var følgende:

- 1) *A wish for more courses regarding transferable skills – particularly designed for science/chemistry*
- 2) *The role and responsibility of the supervisors should be communicated more clearly*
- 3) *Availability of technical support for the PhD-students must be secured.*
- 4) *Improved control of the progress and measures when serious delays are detected*
- 5) *More realistic planning of projects*
- 6) *Clarity about expectation about the duties for the department (25%)*
- 7) *Some PhD-students are working in large groups, with an accordingly better support – while others are working more alone. Can the differences be leveled out?*

Arbeidsgruppe

Følgende arbeidsgruppe ble oppnevnt av instituttleder Ronny Helland:

Arne O. Smalås (professor og leder nasjonal forskerskole *Biostruct*), Maarten Beerepoot (stipendiat, tillitsvalgt PhD og rådgiver *BioStruct*), Eva Katrin Bjørkeng (overingeniør og verneombud), Kjersti Lian (overingeniør og nyutdannet PhD) og Valentina Burkow Vollan (kontorsjef). Vollan har fungert som arbeidsgruppens leder.

Instituttleder har deltatt på møtene til arbeidsgruppen.

Mandat

Mandat for arbeidsgruppen var å se på fokusområdene som fremkom i ARK-undersøkelsen, instituttets egne erfaringer over tid, og spørreundersøkelse sendt til stipendiatene under prosjektperioden. Arbeidsgruppen skal finne tiltak og rutiner som er realistiske å iverksette for å sikre at stipendiatene kan ferdigstille sin PhD innen normert tid.

Arbeidsgruppen definerer stipendiaten som har (foreldre)permisjon eller er sykemeldt som ikke å være forsinket, når utsettelsen er tilsvarende permisjon, sykemelding.

Arbeidsgruppen har hatt jevnlige møter vårsemesteret 2016 (annenhver uke gjennom semesteret), og har i løpet av prosjektarbeidet sendt ut en større spørreundersøkelse til stipendiatene ved instituttet (rapport fra resultatene er vedlagt). Resultater fra spørreundersøkelsene er drøftet under tilhørende avsnitt.

Det er mange temaer som er felles for stipendiatene. En stipendiat er både ansatt og student. Stipendiat ansettes for 4 år og tas opp til et studieprogram, stillingen er en åremålsstilling og utdanningsstilling. Stipendiat skal ta 30 studiepoeng med kurs (arbeidsomfang tilsvarende 1 semester), ha 25% med pliktarbeid (tilsammen 1 år fordelt på de 4 årene) og resterende er tid til forskning.

Arbeidsgruppen har identifisert flere områder/temaer som er aktuelt å se nærmere på, som rekruttering av søkere til stillingen (tilsetting), opptak, prosjekt og prosjektplanlegging, veiledning, progresjon, finansiering, informasjon, gruppetilhørighet, medarbeidersamtaler, mentor/kontaktperson, pliktarbeid, forskerskole, videre karrieremuligheter. Noen av disse områder vil få mer fokus og utdypes mer av arbeidsgruppen.

Status ved Institutt for kjemi

Det er ca. 25-30 stipendiaten i systemet til enhver tid ved institutt for kjemi. Hovedsakelig er stillingene rekrutteringsstillinger (finansiert over bevilgningsøkonomien) og noen er ansatte på eksterne prosjekter (NFR).

Stipendiatene søker om opptak til PhD-programmet i Realfag, med studieretning *Kjemi* eller *Molekylær- og strukturbioologi*. Flere stipendiaten ved instituttet er tilknyttet den nasjonale forskerskolen *Biostruct*.

Institutt for kjemi har 5 forskningsgrupper, og veileder er tilknyttet en av disse og dermed vil stipendiat også tilknyttes samme forskningsgruppe.

Institutt for kjemi har flere stipendiaten som har vært og er betydelig forsinket. Det å være forsinket vil medføre videre arbeid på PhD uten finansiering. Utløpt finansiering medfører at man mister formell status som ansatt. Dette er drøftet videre under avsnittet finansiering.

Rekruttering

I forbindelse med utlysning av en stipendiatstilling bør man sikre at det utarbeides betenkning som har stor sannsynlighet for å rekruttere godt kvalifiserte kandidater. Instituttet har ved flere anledninger erfart å måtte søke om godkjenning av 2.gangs utlysning av stillingen, da ingen kvalifiserte kandidater meldte seg ved 1.gangs utlysning, og det har også vært tilfeller der stipendiatstillingen er søkt omgjort til postdoktor stilling. Prosjektleder bør oppfordres til å benytte sine kontakter med andre fagmiljø og kanskje bør man for noen stillinger vurdere en «letekomite». Utvekslingsstudenter er også en potensiell gruppe å rekruttere fra.

Ansettelse, opptak, kontrakt og prosjektbeskrivelse, risikovurderinger

I forbindelse ansettelse som stipendiat og opptak til PhD-studiet utfører NT-fakultetet en kvalitetssikring av kandidater som er rangerte for innstilling av en bedømmelseskomite. Kandidatene blir vurdert om de oppfyller karakterkravene for opptak til PhD, dette er en vurdering av kandidatens vitnemål og papirer.

Intervju

Instituttet bruker også intervju som en viktig del av innstillingen, for blant annet å sikre personlig egnethet for stillingen.

Arbeidsgruppen har utarbeidet en intervju manual som er tilpasset spesifikt for kandidater til stipendiatstillinger. Det er tatt utgangspunkt i universitetets intervju manual for vitenskapelige stillinger, men den er spisset mer mot stipendiater, slik at vi sikrer at intervjukomite avklarer personlig egnethet for en stipendiatstilling, tar opp tema som pliktarbeid (undervisning), hva som forventes av en stipendiat med mer.

Vedlagt er forslag til intervju manual for tilsetting i stipendiatstilling.

Opptak

I forbindelse med ansettelse som stipendiat, må stipendiaten også søke til Forskerutdanningsutvalget (FU) om opptak til PhD-studiet. Skjema for søknad om opptak til PhD-studium er felles for alle PhD-programmene ved UiT, der prosjektbeskrivelse (2-10) sider skal vedlegges.

Fra PhD nettsiden ved NTF i forbindelse med søknad om opptak står det:

The research project description. The research project description should be 2-10 pages long and must include a work schedule for the different phases of the research work. The project description must be signed by the applicant, all supervisors and the head of the department.

Arbeidsgruppen ser at det kan være en større prosess å endre søknadsskjemaet for opptak ved å implementere krav til risikovurdering der, siden det er felles for alle studieprogram ved UiT, og kan hende ikke like aktuelt med risikovurdering for alle PhD-program.

Arbeidsgruppen anbefaler derfor at instituttet har et internt system for risikovurdering, ved at prosjektleder/veileder/stipendiat utfører selve risikovurderingen etter utlevert mal for **prosjekt- og veiledningsplan** fra instituttet. Risikovurdering skal avdekke om det er

svakheter ved prosjektet, og om det er gjennomtenkte milepæler. Resultatet evalueres av instituttleder evt. annen (intern) ekspertise instituttleder innhenter. Hvis resultatene viser at prosjektet er i kategorien høy-risiko, anbefaler arbeidsgruppen at en alternativ prosjektplan utarbeides som godkjennes av instituttleder, og som skal tas i bruk dersom stipendiaten må skifte prosjekt.

Prosjekt- og veiledningsplan skal godkjennes av instituttleder, og vedlegges søknad til FU (Forskerutdanningsutvalget) om opptak PhD-programmet.

Vedlagt er forslag til prosjekt- og veiledningsplan, risikovurdering av prosjekt.

Veiledning

Det bør etableres et system for kvalitetssikring av veiledningen, og hvordan sikre nok veiledning. Behov for veiledning vil kunne variere for ulike prosjekt og faglig retning, samt også være personavhengig.

Gjeldende retningslinjer for veiledning ved UiT er «*Forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Tromsø - Noregs arktiske universitet (UiT)*»

§16. *Rettleiing*, og «*Etiske retningslinjer for veiledning ved UiT*.

Instituttet må sikre at veileder setter seg inn i disse retningslinjene, og at stipendiatene også er godt informert om de, så begge parter ser hva som stilles som krav til veiledning.

I **prosjekt- og veiledningsplan** utarbeidet av arbeidsgruppen skal det skriftlig avtales mellom stipendiat, veileder og biveileder om en plan for veiledning, en gjensidig forpliktelse.

Arbeidsgruppen ser det som viktig at biveileders rolle blir mer tydelig. Biveileder står oppført i veiledningskontrakten, men man erfarer at ikke alle biveiledere er involvert i prosjektet. Det er behov for at biveileder blir orientert om sitt ansvar og forpliktelser og at de har en utøvende rolle i veiledningen, og ikke kun et navn i kontrakten. Det er tro om at da brytes barrieren for stipendiat til å kunne kontakte biveileder, samt at biveileder også ansvarliggjøres mer tydelig. Om det viser seg at prosjektet endrer faglig profil og at biveileder ikke er en naturlig del av prosjektet likevel, bør man vurdere å oppnevne ny biveileder. En biveileder er tenkt å være et viktig bidrag for veiledning av stipendiaten.

Progresjon

Ved problemer med framdrift, når tid bør en stipendiat skifte prosjekt, hvor sent i studiet kan man skifte prosjekt uten at det utsetter å oppnå graden. Ved en risikovurdering på forhånd, ved godkjenning av prosjektet, vil man kunne få en bedre ide om når tid man bør følge opp at prosjektet må skiftes. Siden det vil variere mellom de ulike fagområdene hvor lenge man kan arbeide med et prosjekt før det bør skiftes, vil en risikovurdering kunne være til hjelp for en slik avklaring. I nevnte **prosjekt- og veiledningsplan** vil dette kunne fanges opp.

Midtveisevaluering kan også være en mulig måte å fange opp status for gjennomførbarhet innen normert tid. Hvilken form skal en midtveisevaluering eventuelt ha, skal en slik komite bestå av eksterne medlemmer (ved UiT, annet universitet) eller bare interne medlemmer. Når tid i studiet er det hensiktsmessig med en slik gjennomgang.

Midtveisevaluering er ikke drøftet av arbeidsgruppe i særlig grad, da vi nå foreslår en årlig gjennomgang av prosjekt- og veiledningsplan. Framdriftsrapport skal også leveres i forbindelse med prosjekt- og veiledningsplan.

I tilfeller der et prosjekt bør stoppes (basert på risikovurderinger), mener arbeidsgruppen at prosessen bør initieres noen andre enn veileder og stipendiaten selv. Det kan være vanskelig for veileder/stipendiat å avslutte arbeidet da det er forhåpninger om at det skal gi resultater likevel, man kan ha sterkt ønske om å ferdigstille prosjektet og dermed utsette å stoppe det. Det er da viktig å huske at stipendiatstillingen er en åremålsstilling med begrenset finansiering, og det må være resultater innen åremålsperioden utløper. Risikovurdering fra prosjekt - og veiledningsplan vil da ligge til grunn for å stoppe et prosjekt, og instituttleder blir da involvert.

Finansiering

Konsekvenser ved at finansiering utløper og stipendiat ikke har ferdigstilt sin PhD vil blant annet være at stipendiaten mister formell status som ansatt og får studentstatus, det kan ha forsikringsmessige konsekvenser ved f.eks. hendelser/uhell i arbeidssammenheng. Samt den belastning det medfører å ikke ha inntekt, evt. må ferdigstille PhD på topp av annen stilling.

Stipendiater tilknyttet sentre/store grupper vil lettere få noe finansiering videre, da de er under en felles intern organisering med mer midler i systemet for eventuelle engasjementer på prosjekt.

Det kan være vanskelig å kombinere annet arbeid for å sikre finansiering og samtidig arbeide på ferdigstilling av PhD, det vil kreve ekstra innsats og ressurser av den aktuelle stipendiat og er ingen optimal situasjon.

Instituttet har ingen egen budsjett-pott for å kunne støtte de som ikke har finansiering videre, det er til nå løst for enkelte ved å engasjere de til undervisning. Arbeidsgruppen har ikke andre forslag for dette, og mener at framover må fokuset være på å sikre progresjon og gjennomføring, og viser til foreslått plan for risikovurderinger av prosjekt.

Medarbeidersamtaler, mentor/kontaktperson

Instituttleder har tidligere vedtatt at veileder ikke skal ha medarbeidersamtale med sin stipendiat. Veileder skal ha den faglige oppfølgingen av stipendiat, mens den som har medarbeidersamtalen skal ha annet fokus enn det rent faglige. Dette systemet er også videreført ved instituttlederskifte.

Medarbeidersamtalene er per i dag fordelt på 8 ansatte ved institutt for kjemi. Det bør utarbeides en felles mal spesifikt for medarbeidersamtaler for stipendiater, for å sikre at disse blir samkjørte.

Den som har medarbeidersamtale bør oppfordre stipendiat til å ta med framdriftsrapport til medarbeidersamtalen. Framdriftsrapport skal føres årlig, men erfaring viser at det er i varierende grad hvor utfyllende rapporten er, der noen er mer nøktern med tilbakemelding. De som har medarbeidersamtale bør få kjennskap til en eventuell risikovurdering av prosjektet, og milepælene til prosjektet, og når tid bør det tas tak i mht. progresjon.

Instituttleder bør ha stipendiatene som eget fast punkt når de har medarbeidersamtaler med veiledere.

Mal for medarbeidersamtale med stipendiater er under utarbeidelse ved POA (Personal og organisasjonsavdelingen). Arbeidsgruppen har via NT-fakultetet gitt innspill til malen.

Gruppetilhørighet

Det varierer hvor stort faglig miljø en stipendiat er tilknyttet. Instituttet bør sørge for at stipendiat knyttes sterkt til faggruppen som prosjektet er tilknyttet, og gruppeleder kan få en rolle her. Det er viktig med gruppetilhørighet, spesielt for de som er ansatt på prosjekt med få faglig involverte (selv om de er tilknyttet en faggruppe).

En tydelig gruppetilhørighet vil også kunne ivareta at stipendiaten sikres teknisk støtte, det vil variere veldig ut i fra faglig retning hvor mye behov det er for teknisk støtte, men innad i en faggruppe (uavhengig av om man er stipendiat eller annen stillingskategori) vil det kunne være mer likt behov, per i dag oppleves det ulikt blant stipendiatene mht. teknisk støtte.

En tydeligere gruppetilhørighet vil også kunne styrke det faglige og sosiale miljøet. I forbindelse med forsinkelser i progresjon, instituttet bør avklare om ansvaret å få gjennom kandidat kan løftes til gruppen, og ikke bare på prosjektledernivå.

Bør alle stipendiatene møtes jevnlig, tilsvarende gruppemøter, og kan studentorganisasjonen for stipendiater ved UiT, TODOS, brukes mer aktivt. En **lokal forskerskole** er tenkt å kunne bidra til det faglige og sosiale miljøet.

Pliktarbeid

Instituttet registrerer fordeling av pliktarbeid, og arbeidet vektet opp for forarbeid, avhengig om det er seminarundervisning, laboratorieveiledning eller rapportretting. Det bør sees på om vektingen og kreditering av omfanget er realistisk. Kurs endrer seg over tid, så det kan være behov for å revidere vekting for pliktarbeid.

Det er viktig å få synliggjort overfor stipendiatene at det prøves å oppnå jevn fordeling over en 4-års periode, dvs. man vil kunne få større belastning enkelte semestre, men målet er at det jevnnes over tid. Det er viktig at det er rettferdig system, og at stipendiatene føler at det er et rettferdig system.

Det er utarbeidet retningslinjer for pliktarbeid, som ligger ute på nettsiden til Fakultetet og universitet sentralt. Det står bl.a. følgende i retningslinjene:

2. Føremålet med det fjerde året

Det fjerde året skal leggjast opp slik at det i størst mogeleg grad fører til ei betre forskarutdanning

for stipendiaten, og slik at stipendiaten vert best mogeleg kvalifisert til å utføra arbeidsoppgåvene i ei forskings- og/eller undervisningsstilling. Innafor denne ramma kan einingane ta omsyn til eigne behov for undervisning m.m.

Instituttet bør være bevist på å oppfylle og ivareta disse kriteriene godt. Det tilstrebes å ivareta stipendiatens interesser, men begrenses noe avhengig av faglig bakgrunn til stipendiat og at det er hovedsakelig fastsatte kurs som tilbys. Instituttet fordeler pliktarbeidet ut ifra faglig bakgrunn til stipendiat, og prioriterer deler av begynnerkurs til de som er norsk/skandinavisk-språklig. Instituttet har også prøvd ut at annet institutt bruker stipendiat på deres kurs, og har hatt god erfaring med det.

Er det behov for ytterligere opplæring i pedagogikk, i tillegg til det universitetet tilbyr for stipendiater.

Arbeidsgruppen har gjennomført en spørreundersøkelse blant stipendiatene som omhandlet kun pliktarbeid. Hovedessensen som framkom i undersøkelsen er at det er en del uklarheter blant stipendiatene om pliktarbeid, der noen har følelsen av at pliktarbeid ikke er jevnt fordelt blant stipendiatene, og spesifikt at de norskspråklige får mer pliktarbeid. Arbeidsgruppen ser at det er behov for å informere stipendiatene tydeligere om systemet rundt pliktarbeid, vekting av ulike undervisningsaktiviteter (seminar, laboratorieveileder, rapportretting m.m.).

Arbeidsgruppen har utarbeidet et notat til stipendiatene med nødvendig informasjon om pliktarbeid ved Institutt for kjemi. Dette notatet skal stipendiaten få tilgang til ved oppstart i stillingen.

Vedlagt er internt **notat om pliktarbeid** ved Institutt for kjemi

Informasjon

NT-fakultetet har egen nettside som omhandler PhD, institutt for kjemi bør ha en egen lokal PhD-nettside som lenkes til fakultets side, der man på lokal nettside kan samle en «informasjonspakke» som alle stipendiatene må informeres om at de må lese og sette seg inn i.

Nasjonal Forskerskole tilknyttet institutt for kjemi har en egen rådgiver/koordinator. Det bør vurderes om denne kan få en rolle som kontaktperson for stipendiatene, dvs. at instituttet frikjøper en stillingsandel fra denne.

Informasjon foreslås av arbeidsgruppen at kan ivaretas av en **lokal forskerskole** ved institutt for kjemi, og viser til vedlagt plan for lokal forskerskole.

Videre karrieremuligheter

Vedrørende videre karrieremuligheter etter endt utdanning, får man ønsket yrke videre, er det vanskelig å få jobb, hvor stor andel arbeidsledighet er det.

Arbeidsgruppen har ikke drøftet dette i særlig grad, men ser at det bør oppfordres/sette krav til språk, engelskspråklige stipendiaten bør oppfordres til å lære norsk/skandinavisk i løpet av studiet mht. bedre muligheter for arbeid videre i Norge.

Lokal forskerskole ved Institutt for kjemi

Stipendiaten tilknyttet Nasjonal forskerskolen *Biostruct* er hovedsakelig fra fagmiljøene strukturkjemi og molekylære biosystemer, og ny forskerskole *BioCat* vil også være mer aktuell for enkelte fagmiljøer ved instituttet.

Arbeidsgruppen mener at instituttet bør ha en egen **lokal forskerskole**, et forum for alle sine stipendiaten som er mer tilpasset dem. Arbeidsgruppen mener at en forskerskole vil kunne ivareta stipendiaten på en mer strukturert måte. Gjennom prosjektet der de ulike temaer rundt stipendiatstillingen er diskutert framkommer det at det er behov for en mer formell organisering rundt stipendiatene på instituttnivå, tilsvarende en lokal forskerskole. Arbeidsgruppen har utarbeidet en **plan for lokal forskerskole**, der de områder skolen er tenkt at skal ivareta beskrives.

Bakgrunn og mål for lokal forskerskole (ref. vedlagt plan)

PhD-utdanningen har tradisjonelt, i stor grad, vært gjennomført som en «veileder-student»-sak, der felleskapet har tatt lite ansvar for studieløpet slik man ser det i

bachelor- og mastergradstudiene. Dette har i mange tilfeller fungert utmerket, med vi ser også store utfordringer i forhold til progresjon og ulikheter med hensyn på hva en PhD-grad innebærer. Ved å organisere PhD-utdanningen i en Forskerskole, vil man som institutt ha større innflytelse på utdanningsløpet og man vil kunne ta et større kollektivt ansvar for gjennomføringen.

Forskerskolen på IK har med det følgende mål:

1. Følge progresjon av stipendiatene og signalere eventuelle problemer tidlig;
2. Gjøre arbeidet enklere for stipendiatene, veiledere og instituttledelsen ved at doktorgradsutdannelsen til den enkelte følges tettere i alle faser;
3. Tilby ikke-faglige kurs og seminar for stipendiatene;
4. Tilby et faglig og faglig-sosialt miljø for stipendiatene.

Vedlagt er utarbeidet plan for lokal forskerskole.

Spørreundersøkelse

Arbeidsgruppen har utarbeidet en spørreundersøkelse for stipendiatene ved institutt for kjemi. Programmet benyttet var spørreskjema via Google, undersøkelsen var anonym og sendt til alle stipendiatene ved instituttet.

Deltagelsen i spørreundersøkelsen var ca. 75% og arbeidsgruppen anser det som godt nok grunnlag til å kunne trekke trender i studie- og arbeidssituasjonen for stipendiatene. De som ikke har besvart undersøkelsen kan være en gruppe som er mer nøytral, men kan også være at de ikke ønsker å gi sitt innspill via en spørreundersøkelse. Instituttet erfarer å bli direktekontaktet av stipendiatene for de ulike temaene.

Hovedtrekk fra spørreundersøkelsen

75% oppgir at de har laboratoriebasert prosjekt, og ved institutt for kjemi er det laboratoriebaserte prosjekter for fagmiljøene ved både Norstruct og organisk / uorganisk og materialkjemi.

Vedrørende progresjon oppgir nesten halvparten av de som svarte på undersøkelsen at de allerede er forsinket eller antar de vil bli forsinket. Dette mener arbeidsgruppen at er en for stor andel, og det viser at det er behov for tiltak for å kunne hindre forsinkelser (utenom permisjoner m.m.).

Omtrent halvparten av de spurte anser det som mulig å kunne skifte prosjekt, mens en tredjedel tror ikke det er mulig. En for stor andel av stipendiatene anser det som vanskelig/umulig å skifte prosjekt. Det er også her tydelig behov for å lage systemer for hvordan/når tid man kan skifte til en alternativ prosjektplan. Arbeidsgruppen mener at alle stipendiat bør være kjent med mulighetene og begrensningene ved å skifte fokus på et prosjekt.

Arbeidsgruppen har tro om at foreslått «**Prosjekt- og veiledningsplan**» vil kunne bidra til å tidlig fange opp om det kan bli forsinkelser i prosjektet. Der prosjektet skal risikovurderes før et opptak til PhD-studiet godkjennes, og at et alternativ prosjekt skal utarbeides som kan tas i bruk hvis det er behov. Det foreslås også i prosjekt- og veiledningsplanen at det inngås en tydelig plan/avtale mellom stipendiat, veileder og biveileder for veiledning under studiet. Framdriftsplan til stipendiatene skal også ivaretas i dette systemet.

Det er tenkt at foreslått **lokal forskerskole** blant annet skal følge opp progresjonen til PhD-studentene gjennom den enkeltes prosjekt- og veiledningsplan, dette vil gi et bedre grunnlag for instituttet når det eventuelt må gripes inn og gjøre endringer/skifte prosjekt.

En større andel av stipendiatene synes det er vanskelig å finne relevante kurs for opplæringsdelen. Det er veldig spredd tilbakemelding på om Institutt for kjemi tilbyr relevante kurs, og om det oppfordres til å ta kurs utenom UiT, det kan nok være avhengig av fagfeltet/faglig retning på prosjektet. De som er tilknyttet en nasjonal forskerskole vil kunne finne emner via forskerskolen i tillegg til ordinær emneportefølje til instituttet, samt at noen har nok en faglig innretning som gjør at de vil finne flest emner ved andre institutt/fakultet.

Vedrørende *transferable skills* mener kun 25% at de blir godt oppfordret av veileder til å følge slike kurs, mens resterende hovedsakelig blir noe mindre oppfordret. Det bør sees nærmere på hvordan instituttet kan få veiledere mer involvert. Nesten alle stipendiatene mener at følgende er viktige egenskaper å ha som *presenting my research* (100%), *writing (a manuscript)* (96%) og *teaching* (86%), og de ønsker spesielt kurs innen *writing (a manuscript)* og *presenting my research*.

En **lokal forskerskole** ved Institutt for kjemi, er tenkt at blant annet skal bidra med oppfølging overfor stipendiatene med hensyn til kurs som er studiepoenggivende, og kurs i *transferable skills*. I plan for lokal forskerskole foreslår også arbeidsgruppen obligatorisk deltagelse årlig i noen slike kurs, selv om de ikke er studiepoenggivende.

Det varierer veldig om stipendiatene kjenner systemet for vekting for det pliktarbeidet de utfører, og oppfatning av om mengden pliktarbeid de utfører er for mye/for lite varierer også. Arbeidsgruppen har utarbeidet et **internt notat** om pliktarbeid som vil kunne bidra til å gi en mer klarhet rundt pliktarbeidet.

Hovedandelen av de spurte (88%) ønsker 4 år PhD som inkluderer pliktarbeid. Det kan ha sammenheng med at det kan gi mere tid til selve prosjektet, at enkelte prosjektet trenger lengre periode enn de 3 årene for å kunne gjennomføres, samt at det gir mer tid til å starte på en alternativ plan ved et evt. skifte av prosjekt.

Vedrørende veiledning så synes det som om at en stor andel av de som har besvart undersøkelsen er fornøyd, men det er mer usikkerhet rundt bi-veileders rolle, der en større andel ikke har kontakt med dem vedrørende prosjektet. Bi-veileder er også en viktig del av veiledningen, og ved nevnte «**Prosjekt- og veiledningsplan**» skal både veileders og biveileders rolle tydeliggjøres mer enn per i dag.

Oppsummering og forslag til tiltak

Arbeidsgruppen anbefaler at det utføres risikovurderinger av PhD-prosjektet og at det utarbeides en alternativt prosjektplan som kan brukes om det blir behov å skifte prosjekt. Arbeidsgruppen har tro om at oppfølging av prosjektplan vil bidra til å redusere forsinkelser i progresjonen.

Arbeidsgruppen foreslår at dokumenter som omhandler **prosjekt- og veiledningsplan**, og **plan for lokal forskerskole** tas opp til diskusjon med vitenskapelig ansatte (veiledere) ved instituttet, og at det tas opp til diskusjon om instituttet skal vedta å etablere en lokal

forskerskole. Allmøte, påfølgende høring er forslag til videre prosesser, og dokumentene kan justeres i tråd med tilbakemeldinger

Begrunnelse for forslag om oppretting av lokal forskerskole er at stipendiatene som gruppe blir ivaretatt på en mer systematisk måte. En forskerskolen vil ivareta stipendiatene under hele stipendiatperioden.

Arbeidsgruppen har utarbeidet dokument med **internt notat for pliktarbeid** ved instituttet, denne skal sendes til nyansatte stipendiater og nye veiledere, slik at det blir mer klarhet rundt pliktarbeid ved institutt for kjemi.

Arbeidsgruppen har også utarbeidet **intervjugal** for ansettelse i stipendiatstilling, og har tro om at det kan være til hjelp til å avklare blant annet personlig egnethet for stilling som stipendiat.

Spørreundersøkelsen stipendiatene deltok på viser at det er behov for mer klarhet og tydeliggjøring rundt flere deler som omhandler stipendiatstillingen/studiet. Arbeidsgruppen har tro om at foreslått lokal forskerskole og prosjekt- og veiledningsplan (risikovurderinger) vil kunne ivareta dette på enn mer systematisk og omfattende måte enn per i dag ved instituttet.

Arbeidsgruppen er klar over at det foreslås systemer som vil kreve mer av den enkelte veileder, men hvis det sikrer god progresjon og gjennomstrømming, så vil det redusere belastning på veileder/stipendiat som det er ved forsinkelser.

Vedlegg:

- Spørreundersøkelse - rapport
- Intervjugal ved ansettelse i stipendiatstilling
- Prosjekt- og veiledningsplan, risikovurdering
- Lokal forskerskole ved Institutt for kjemi
- Pliktarbeid – internt notat